

פריסה לאחור של הפרשי קצבה

מאת: רו"ח אמיר גבאי

תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה מאפשר לפורשים לבצע פריסה לאחור של הפרשי קצבה כדרך להקטנת נטל המס. מתי זה כדאי? ומה עוד מומלץ לבדוק בטרם מבצעים פריסה

מתי זה כדאי?

מהלך זה עשוי להיות כדאי לפרוש, כאשר בכל אחת מהשנים שקדמו לשנה בה שולמו לו הפרשי הקצבה (פנסיה) בסכום אחד - הכנסתו החייבת במס הייתה נמוכה באופן יחסי לעומת סך הכנסתו החייבת במס בשנה שנתקבלה ההכנסה מהפרשי הקצבה, או כאשר יש פער (לטובה) בין שיעורי המס בין השנים, או גם כאשר ההכנסה היתה קבועה במהלך השנים אך הפרשי הקצבה (החד פעמיים) חויבו בשיעור מס שולי גבוה משיעור המס השולי בו הם היו מחוייבים אילו היו משולמים באופן יחסי בצמוד לתשלומי הפנסיה השוטפים במהלך אותן שנות מס שקדמו לשנה בה שולמו בפועל.

מה עוד מומלץ לבדוק בטרם מבצעים פריסה של הפרשי קצבה?

פנסיה - לעניין תשלום דמי ביטוח לאומי, היא קצבה המשתלמת לעובד מכוח חוק או הסכם פרישה, לאחר שפרש מעבודתו פרישה מוחלטת או חלקית. פנסיה חודשית או קצבה חודשית החייבת במס במקרים מסויימים, בתקופות מסויימות, חייבת גם בתשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות, לדוגמא כאשר היא משולמת לפרוש בפרישה מוקדמת בטרם הגיע לגיל פרישה לפי החוק (למעט אותם מקרים כמו לדוגמא

פריסה של הפרשי שכר או הפרשי קצבה - סעיף 8 (ג) (1) לפקודת מס הכנסה לפי בקשת הנישום או יורשיו, יראו את ההכנסות שלהלן, לעניין חישוב סכום המס החל עליהן, כאילו נתקבלו כאמור לצידן: הפרשי שכר או הפרשי קצבה - בשנים שאליהן הם מתייחסים, אך לא יותר משש שנות מס המסתיימות בשנה שבה נתקבלו. לעניין זה, "קצבה" - קצבה המשתלמת מכוח הסדר פנסיה תקציבית כהגדרתו בסעיף 9(16), וכן קצבה כאמור בפסקאות (2) עד (3א) להגדרה "הכנסה מיגיעה אישית" שבסעיף 1.

כאמור, על פי פקודת מס הכנסה ניתן לפרוס הכנסה מהפרשי קצבה (פנסיה) על פני (עד) 6 שנים לאחור. יש לשים לב כי לפי תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה, הוראות חדשות אלו בתוקף רטרואקטיבי החל מיום 01.01.2011 וחלות על תשלומים בגין הפרשי קצבה שנתקבלו החל מיום זה ואילך בלבד.

קצבה המשתלמת עקב פרישה מכל אחד מאלה:

1. עבודה
2. שירות ב- צבא הגנה לישראל
3. שירות ב- משטרת ישראל
4. שירות בשירות בתי הסוהר

לפיכך, ייתכן כי לאחר פריסה של הפרשי קצבה, יוצר מצב לפיו, בדיעבד, הזכאות לדמי האבטלה ששולמו לפרוש קטנה רטרואקטיבית והמוסד לביטוח לאומי ידרוש בחזרה חלק מהתשלומים ששולמו לפרוש במהלך אותן השנים.

יש לציין כי על מנת להיות בטוחים באשר למדיניות המוסד לביטוח לאומי, ערכנו בירור מול המוסד לביטוח לאומי לעניין סוגיות אלו ואכן זוהי מדיניות המוסד לביטוח לאומי המשתקפת מהתשובות שניתנו לנו.

מאחר ופריסה עלולה להוות עבור הפרוש, חרב פיפיות, יש לבחון באופן מקצועי את כדאיות הפריסה של הפרשי קצבה ברמה האישית ולבצע סימולציה לכל אחת מהאלטרנטיבות, על כל ההיבטים, באמצעות איש מקצוע מתאים.

המידע מוצג להמחשה בלבד. אין מדובר בהמלצה לביצוע או אי ביצוע פעולה. חבות המס הסופית תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס.

רו"ח אמיר גבאי, מומחה למיסוי ופרישה.

אישה נשואה שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה ובעלה מבוטח בביטוח זקנה).
לפיכך, כאשר מבצעים פריסה לאחור של הפרשי קצבה, ההכנסה עשויה להיות מחוייבת בדמי ביטוח לאומי ובמס בריאות וצריך להביא זאת בחשבון, במסגרת בחינת כדאיות הפריסה. נניח כאשר פורש בגיל 68 פורס לאחור הפרשי קצבה המתייחסים גם לשנים בטרם הגיע לגיל 67, שנים בהן על הכנסות מפנסיה צריך היה לשלם גם דמי ביטוח לאומי ומס בריאות בעוד שבגיל 68 הכנסתו מפנסיה לא חייבת בדמי ביטוח לאומי ומס בריאות.

כמו כן יכולות להיות למהלך זה השלכות נוספות, כמו לעניין הזכאות או שיעור הזכאות היחסי, לדמי אבטלה. למה הכוונה?

על מנת להסביר, די בלהפנות לאמור בסעיף מס' 175 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 - דמי אבטלה למקבל קצבת פרישה:

א. הזכאי לדמי אבטלה ובעד אותו זמן יש לו הכנסה מקצבת פרישה, או מגמול פרישה ינוכה מדמי האבטלה, המגיעים לו ליום לפי סעיף 167, סכום השווה להכנסתו היומית שמקורה בקצבה או בגמול כאמור.

ג. השר יקבע את דרכי חישוב ההכנסה היומית כאמור בסעיף קטן (א).

ד. בסעיף זה, "קצבת פרישה" -